

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้แนวคิดวรรณคดี
เป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

The Development of Academic Achievement in the Thai Language
Using a Literature-Based Approach with Mind Mapping Learning
Management for Matthayomsuksa 2 Students

กรรณาภรณ์ เครื่องคำ¹ ประภาส เพ็งพุ่ม²
Kannaporn Kruangkam, Brapaas Pengpoom

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80 3) ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านน้ำริน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวนนักเรียน 22 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ และแบบสอบถามความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบสมมติฐานโดยใช้ t-test ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด ผลการวิจัยอธิบายได้ว่า การจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยการนำเนื้อหาวรรณคดีมาเป็นแกนกลางและใช้การจัดการเรียนรู้ร่วมกับแผนผังทางปัญญา สามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง และช่วยพัฒนาความสามารถในการคิดของผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

คำสำคัญ (Keywords): การจัดการเรียนรู้; วรรณคดีเป็นฐาน; แผนผังทางปัญญา

Received: 2023-05-03 Revised: 2023-06-10 Accepted: 2023-06-24

¹คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร Naresuan University. Corresponding Author e-mail: kannapornk64@nu.ac.th

² คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร Naresuan University.

Abstract

The objectives of this research were 1) to compare learning outcomes in Thai subjects before and after learning management using concepts based on literature with learning management using intellectual maps for Mathayomsuksa 2 students. 2) to compare learning achievements in Thai subjects before and after learning management using literature-based concepts together with learning management using intellectual maps For students in grade 2 compared to the criteria of 80 percent 3) to investigate the satisfaction towards learning management. The sample consisted of 22 students in Mathayomsuksa 2, Ban Nam Rin School, semester 2, academic year 2022, which were drawn by simple random sampling. The tools in this research are: the lesson plan, achievement test and satisfaction Questionnaire. Data were analyzed using statistics mean, standard deviation and statistically tested the hypothesis using t-test. 1) The students' learning achievement was higher than before studying at a statistical significance level of 0.05 2) academic achievement was higher than the 80% threshold at a statistical significance level of 0.05 and 3) the satisfaction after learning is at the highest level. The research results explain that learning management of Thai subjects by taking literature as the core and using learning management in conjunction with intellectual maps are able to encourage learners to create knowledge by themselves and help develop the thinking ability of the learners and encourage learners to have higher academic achievement.

Keywords: Learning Management; Literature-Based Approach; Mind Mapping

บทนำ (Introduction)

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ต้องมีประสิทธิภาพเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง ความสำคัญดังกล่าวนี้เห็นได้จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของกระทรวงศึกษาธิการ (2551 ,หน้า 37-38) กล่าวว่ารายวิชาภาษาไทยได้กำหนดสาระการเรียนรู้ไว้ 5 สาระการเรียนรู้ ได้แก่ 1) สาระการอ่าน 2) สาระการเขียน 3) สาระการฟัง การดู และการพูด 4) สาระหลักภาษาและการใช้ภาษาไทย 5) สาระวรรณคดีและวรรณกรรม โดยในแต่ละสาระกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดไว้อย่างชัดเจนว่าเมื่อนักเรียนเรียนจบแต่ละระดับชั้นแล้วจะต้องมีคุณภาพ นักเรียนที่มีความสามารถเรียนรู้ เข้าใจและประยุกต์ใช้ภาษาไทยให้เกิดประโยชน์กับตนเองในด้านการศึกษาแขนงอื่น ๆ ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน หรือ O-NET (Ordinary Educational Test) ของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ ประจำปีการศึกษา

2564 พบว่ารายวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านน้ำรินซึ่งได้กำหนดเป้าหมายคือ คะแนนเฉลี่ยระดับโรงเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศในปีการศึกษา 2564 พบว่า ผลการทดสอบดังกล่าวมีคะแนนเฉลี่ย 45.00 ซึ่งต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ คือ 51.19 และทางโรงเรียนบ้านน้ำรินได้มีเป้าหมายให้นักเรียนแต่ละชั้นมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยรวมร้อยละ 70 ขึ้น โดยจากรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา: SAR ประจำปีการศึกษา 2564 รายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาไทย ท 22101 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 พบว่า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยรวมร้อยละ 66.67 ไม่ถึงเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด

ผู้วิจัยได้สำรวจปัญหาโดยการจัดกิจกรรมผ่านกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) กับครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทยโรงเรียนบ้านน้ำริน พบว่าประเด็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียน คือ ปัญหาด้านการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนที่ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามระยะเวลาที่กำหนด คือ ครูผู้สอนออกแบบหน่วยการเรียนรู้ตามลำดับสาระการเรียนรู้ และเนื้อหาสาระในวิชาภาษาไทยนั้นมีจำนวนมาก เวลาที่สอนจึงไม่เพียงพอต่อการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนไม่สามารถเรียนรู้เนื้อหาได้อย่างครบถ้วนตามเวลาที่กำหนด หากครูผู้สอนไม่วางแผนเนื้อหาในการจัดการเรียนการสอนเพียงแต่เน้นสอนเนื้อหาให้ครบถ้วนโดยไม่คำนึงถึงความเหมาะสมของเวลาเรียนและคำนึงถึงความพร้อมของนักเรียน อาจทำให้นักเรียนเกิดความต่อต้านในรายวิชาภาษาไทย เบื่อหน่าย ไม่ให้ความสำคัญกับรายวิชาภาษาไทย ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีเจตคติลบต่อวิชาภาษาไทยและส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยน้อยลงได้ จึงควรจัดการเรียนการสอนปรับหลักสูตรให้กระชับควบคู่ไปกับการจัดลำดับความสำคัญ รวมทั้งปรับตัวชีวิตเรื่องโครงสร้างเวลาเรียนให้เหมาะสม จะสามารถช่วยลดความกดดัน โดยยังคงคุณภาพขั้นต่ำของการจัดการศึกษาไว้ได้ (ภูษิมา ภิญญินวัฒน์, 2563) ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาไทย ต้องบูรณาการความรู้ทั้งหมดใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ได้แก่ การอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด หลักการใช้ภาษา วรรณคดีและวรรณกรรมเข้าด้วยกัน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้โดยแต่ละสาระจะต้องมีความเชื่อมโยงกับวรรณคดีในเรื่องที่นำมาใช้อย่างครบถ้วนและเหมาะสม Goodman (1986 อ้างถึงใน ชวิน พงษ์ผจญ, 2562, หน้า102) ได้อธิบายว่าแนวคิดนี้พัฒนามาจากแนวทางการสอนภาษาแบบบูรณาการหรือแบบองค์รวมหรือการสอนภาษาแบบธรรมชาติ (Whole Language) บนฐานของทฤษฎี Constructivism (Whole Language) มีทฤษฎีพื้นฐานมาจากทฤษฎีวาดยวธรรมชาติของภาษาและทฤษฎีวาดยวธรรมชาติการเรียนรู้และได้พัฒนามาเป็นรูปแบบการเรียนการสอนแบบใหม่บนฐานของทฤษฎี โดยใช้วรรณกรรมวรรณคดีเป็นหลักในการจัดการเรียนการสอนเรียกว่า การเรียนการสอนภาษาโดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน (Literature-Based Approach) (Ruddell & Ruddell, 1995 อ้างถึงใน เฉลิมชัย พันธุ์เลิศ, 2540 หน้า19)

แนวคิดการใช้วรรณคดีเป็นฐาน (Literature-Based Approach) เป็นแนวคิดที่ผู้ทำการเรียนการสอนใช้วรรณคดีมาเป็นฐานหลักในการสร้างประสบการณ์สื่อการเรียนรู้ เพื่อพัฒนา

ทักษะทางด้านภาษาของผู้เรียน ที่ผ่านทักษะต่าง ๆ ทางภาษา การอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูดผ่านการฝึกฝนปฏิบัติผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีความหมายสอดคล้องกับวรรณคดี Ruddell and Ruddell (1995 อ้างถึงใน ชวิน พงษ์ผจญ, 2562, หน้า 102) กล่าวว่าแนวคิดวรรณคดีเป็นฐานนี้ นำวรรณคดีเป็นหลักในการใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาของผู้เรียน โดยเรียนรู้ผ่านทักษะต่าง ๆ ทางภาษา คือ การอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด หลักการใช้ภาษาไทย ผ่านการฝึกฝนปฏิบัติผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีความหมายและสอดคล้องกับวรรณคดีที่ใช้ พัฒนาผู้เรียนให้เชื่อมโยงจากประสบการณ์เดิมความรู้เดิมของผู้เรียนกับวรรณคดีควบคู่กับการพัฒนาทักษะทางด้านภาษาจนเกิดเป็นประสบการณ์ใหม่ขึ้น โดยบูรณาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย 5 กลุ่มสาระเข้าด้วยกัน ทำให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างวรรณคดีกับชีวิตทักษะในมิติต่าง ๆ อันเป็นจุดมุ่งหมายของแนวคิดนี้

ด้วยความสำคัญของแนวคิดดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่นำแนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน นี้ มาเป็นแนวทางในการออกแบบการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทยของนักเรียน แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน ประกอบด้วยกระบวนการออกแบบ 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) เลือกสรรวรรณคดี 2) พิจารณาตัวชี้วัด 3) ระบุผลงานสำคัญ และ 4) สร้างสรรค์กิจกรรมการเรียนรู้ (ชวิน พงษ์ผจญ, 2562, หน้า 105)

ในการจัดการเรียนการสอนของครูถือว่าเป็นส่วนหนึ่งในการส่งผลในเรื่องผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนวิชาภาษาไทยดังที่ สุจรีต เพียรชอบและสายใจ อินทร์มพรรย์ (2538 อ้างถึงใน พิรุณ โปรัย สำโรงทอง, 2554, หน้า 3) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนของครูจัดเป็นองค์ประกอบสำคัญขององค์ประกอบหนึ่งที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และหากเมื่อนักเรียนไม่สนใจเรียนภาษาไทยเท่าที่ควรครูจึงควรนำวิธีการแปลก ๆ ใหม่ ๆ เข้ามาสอน เพื่อให้นักเรียนเกิดการตื่นตาตื่นใจ กระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ตลอดเวลา ซึ่งในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้นมีหลายเทคนิควิธีที่จะช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญาเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2661, หน้า 270) ได้กล่าวว่า แผนผังทางปัญญา พัฒนาขึ้นโดย Tony Buzan เมื่อ ค.ศ. 1970 ซึ่งเขาได้อธิบายว่าในสมองมนุษย์มีเซลล์ประสาทในสมองกว่าสิบล้านเซลล์ และแต่ละเซลล์มีความเชื่อมโยงกันด้วยส่วนที่เรียกว่า dendrite ที่ยื่นออกไปรอบทิศทางเพื่อรับข้อมูลจากเซลล์ประสาทอื่น ๆ และ axon ที่ใช้ในการส่งข้อมูลไปยังเซลล์ประสาทอื่น ๆ ทั้ง dendrite และ axon มีการโยงใยกันอยู่ในสมองอย่างไม่มีที่สิ้นสุด การทำงานในสมองมนุษย์เช่นนี้ Buzan เรียกว่า การคิดรอบทิศทาง (radiant thinking) ซึ่งเป็นโครงสร้างและกระบวนการที่อยู่ภายในสมองโดยแผนผังปัญญา (mind mapping) นี้เป็นเสมือนกระจกที่สะท้อนเงาการคิดรอบทิศทางของเราออกมาให้ได้รับรู้ ทำให้เข้าใจระบบความคิดของตนเองและทำให้เกิดอิสระในการคิด และช่วยให้เกิดความเข้าใจและจดจำได้ง่าย ลักษณะของแผนผังทางปัญญาเป็นการเขียนได้รอบทิศทางอย่างไม่มีที่สิ้นสุด

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จึงสนใจนำแนวคิดวรรณคดีพื้นฐานมาเป็นแนวทางในการ

จัดการเรียนรู้ร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูงขึ้นและช่วยให้การจัดการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

บทความวิจัยนี้จะนำเสนอผลการศึกษายอมรับผลผลิตเกษตรกรอินทรีย์ในมุมมองผู้บริโภค จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมการปลูกในเกษตรกรและการเลือกใช้ผลผลิตเกษตรกรอินทรีย์ในกลุ่มผู้บริโภค อันส่งผลให้แนวโน้มการเกษตรอินทรีย์สูงขึ้นและมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนในเครือข่ายคุณภาพพัฒนาการศึกษาวังทอง 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2 ที่เรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ได้แก่ โรงเรียนบ้านหินทราย โรงเรียนชุมชน 15 บ้านเนินสว่าง โรงเรียนบ้านใหม่ชัยเจริญ โรงเรียนบ้านชำหวาย โรงเรียนบ้านนาพราน โรงเรียนบ้านน้ำริน จำนวน 6 ห้องเรียน มีนักเรียน 88 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนบ้านน้ำริน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 22 คน ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random sampling)

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเชิงบูรณาการโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยนำเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ขอคำแนะนำและประเมินความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ผลการประเมินความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ =

4.93 และ S.D. = 0.03) จำนวน 5 แผน 12 ชั่วโมง 2) แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยนำเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ขอคำแนะนำและตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00 ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.60 – 1.00 ข้อสอบปรนัย จำนวน 30 ข้อ มีค่าความยาก (P) ตั้งแต่ 0.25 – 0.75 มีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.21 - 0.92 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.75 3) แบบสอบถามความพึงพอใจ โดยนำเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ขอคำแนะนำและตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00 ซึ่งมากกว่า 0.5 ขึ้นไปทุกข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมติฐานและเพื่อสรุปผลการทดลอง ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบสมมติฐานโดยใช้ t-test (Paired – sample)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบสมมติฐานโดยใช้ t-test (One – sample)

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย (Research Results)

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา

การจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 คะแนนผลสัมฤทธิ์หลังเรียน มีค่าเฉลี่ย 24.86 คะแนน (SD = 1.36) สูงกว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย 14.95 คะแนน (SD = 3.14) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80

หลังการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา นักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 22 คน ได้ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์จำนวน 30 ข้อ พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์หลังเรียนของนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 คิดเป็นค่าเฉลี่ย 24.86 สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา

ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.68 และ S.D. = 0.38) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการชั้นเรียนและบรรยากาศการเรียนรู้ นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.68 และ S.D. = 0.47) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.67 และ S.D. = 0.47) ซึ่งแต่ละด้านมีรายละเอียดดังนี้

ด้านการจัดการชั้นเรียนและบรรยากาศการเรียนรู้ นักเรียนมีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยการเรียงค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด โดยอันดับแรก คือ ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.86 และ S.D. = 0.35) รองลงมา คือ ครูจัดการเรียนรู้หรือกิจกรรมที่ตอบสนองความสนใจและความสามารถของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้คุณลักษณะเด่นที่เป็นจุดแข็งของตนในการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.73 และ S.D. = 0.46) และลำดับ 3 คือ ครูจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการสื่อสาร โดยผ่านการวิเคราะห์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.64 และ S.D. = 0.49) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนใช้ความรู้เพื่อสร้างประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.59 และ S.D. = 0.50) และครูนำอุปสรรคหรือปัญหาในการทำงานของผู้เรียนมาอภิปรายร่วมกันเพื่อสร้างทักษะการรับมือและการพัฒนาตน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.59 และ S.D. = 0.50)

รองลงมาคือ ด้านเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนมีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยการเรียงค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด โดยอันดับแรก คือ ส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์และสร้างความท้าทายในการทำงาน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.77 และ S.D. = 0.43) รองลงมา คือ นักเรียนได้รู้จักแหล่งศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมที่หลากหลาย

อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.73 และ S.D. = 0.46) ลำดับ 3 คือ กิจกรรมไม่ยากเกินไป นักเรียนสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.68 และ S.D. = 0.48) ลำดับ 4 กิจกรรมมีความหลากหลายทำให้นักเรียนมีความรู้และเข้าใจเนื้อหามากขึ้น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.64 และ S.D. = 0.49) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ส่งเสริมให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์ ประเมินค่าและแสดงความคิดเห็นในทุกขั้นตอนของการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.55 และ S.D. = 0.51)

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ จึงแสดงให้เห็นว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้นี้สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนได้ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา มาประยุกต์ใช้ร่วมกัน ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการหลัก 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน และขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา ดังนี้

ในขั้นออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน ประกอบด้วยกระบวนการ 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 เลือกสรรวรรณคดี ผู้วิจัยได้เลือกวรรณคดีเรื่อง รามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก มาเป็นแกนกลางในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นวรรณคดีที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้เรียนในช่วงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 และพบว่าเนื้อหาในวรรณคดีเรื่องนี้มีลักษณะให้ข้อคิดในการปฏิบัติตนใช้ชีวิตกับผู้อื่น และคติธรรมเกี่ยวกับคุณธรรม อีกทั้งมีตัวละครที่หลากหลาย เหมาะสมในการนำมาใช้การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยได้ครบถ้วนทุกทักษะ ขั้นที่ 2 พิจารณาตัวชี้วัด ผู้วิจัยได้พิจารณาตัวชี้วัดให้ครอบคลุมทั้ง 5 สาระ ได้แก่ การอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด หลักการใช้ภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม ให้เหมาะสมกับเนื้อหาวรรณคดีเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก ขั้นที่ 3 ระบุชุดผลงาน ผู้วิจัยได้กำหนดผลงานสำคัญของการจัดการเรียนรู้ในลักษณะบูรณาการเพื่อการประเมินผลการเรียนรู้หลังเรียน เพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้จากเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้ทั้งหมดมาสร้างผลงานสำคัญ และกำหนดผลงาน ใบงานและชิ้นงาน สำหรับการประเมินการจัดการเรียนรู้ระหว่างเรียน เพื่อให้ทราบพัฒนาการทางการเรียนรู้ของผู้เรียน ขั้นที่ 4 สร้างสรรค์กิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับวรรณคดีที่เลือกและตอบสนองตัวชี้วัดที่กำหนด จะเห็นได้ว่าการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานดังกล่าว ช่วยปรับลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหา โดยบูรณาการความรู้และทักษะในรายวิชาภาษาไทย ทั้ง 5 สาระการเรียนรู้เข้า

ด้วยกัน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเป็นไปตามธรรมชาติของภาษาที่ต้องพัฒนาทักษะแต่ละด้านอย่างสัมพันธ์กัน ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น สอดคล้องกับ สิริภัทร ชลสรานนท์ (2558) ได้ศึกษาและวิจัยการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สามมิติกับการเรียนการสอนภาษาไทยโดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการเขียนเชิงบรรยายสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย พบว่า นักเรียนมีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถด้านการเขียนเชิงบรรยายหลังเรียนหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สามมิติสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ สุนันทา อาจสัตว์ (2559, หน้า 55) ได้ศึกษาและวิจัยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการตามแนวคิดวรรณคดีเป็นฐานนวัตกรรมที่ใช้ในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพได้ จากผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าแบบบูรณาการตามแนวคิดวรรณคดีเป็นฐานกับการจัดการเรียนรู้แบบปกติหลังเรียนของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ในขั้นที่ 4 สร้างสรรค์กิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้สอดแทรกกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา ทำให้นักเรียนได้เกิดทักษะในการรวบรวมความคิดที่กระจายและสลับซับซ้อนให้เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน ละเอียด เข้าใจง่าย โดยแสดงออกด้วยการเชื่อมโยงเรื่องราวประเด็นสำคัญและประเด็นย่อย ๆ เข้าด้วยกัน โดยใช้สี รูปภาพ เส้น ลูกศร สัญลักษณ์ต่าง ๆ ซึ่งหลังจากที่ใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญาส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น สอดคล้องกับ วีรศักดิ์ พุ่มเพชร (2559, หน้า 41) ได้ศึกษาและวิจัยการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับรัฐศาสตร์โดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญา (Mind Map) ของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับรัฐศาสตร์ โดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญามีความแตกต่างกับผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการเรียนทางการเรียนวิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับรัฐศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับวัชรินทร์ อินทพรหม (2559, หน้า 63) ได้ศึกษาและวิจัยการใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการจัดองค์กรท้องถิ่น ของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการจัดองค์กรท้องถิ่นของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้จัดการเรียนการสอนโดยนำการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญามาประยุกต์กับการสอนเนื้อหาวรรณคดี คือ การนำวรรณคดีมาเป็นแกนกลางในการจัดกิจกรรมการ

เรียนรู้ โดยกำหนดสาระการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาไทย ได้แก่ การอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด และหลักการใช้ภาษาไทย เชื่อมโยงสัมพันธ์กับวรรณคดี ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้เนื้อหาที่ครบถ้วนในระยะเวลาที่กำหนด และผู้เรียนได้อย่างเต็มศักยภาพมากขึ้น สอดคล้องกับ ชวิน พงษ์ผจญ (2562, หน้า 119) พบว่า การออกแบบหน่วยการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน ช่วยให้ผู้เรียนเปลี่ยนมุมมองที่มีต่อการเรียนวรรณคดีแบบเดิมที่เน้นการท่องจำเนื้อหาเป็นสำคัญมาเป็นการคิดวิเคราะห์ และเชื่อมโยงบทเรียนกับประเด็นต่าง ๆ ในชีวิตจริง ซึ่งมีส่วนสำคัญในการเห็นคุณค่าของวรรณคดีมากขึ้น และยังทำให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะทางด้านภาษาแบบองค์รวม การอ่าน การเขียน การฟัง และการพูดไปพร้อมกับการเรียนรู้วรรณคดี ซึ่งเป็นการเรียนภาษาที่มีประสิทธิภาพกว่าการเรียนแบบแยกแต่ละทักษะออกจากกัน โดยการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้เรียนผ่านการศึกษาของชีวิตตัวละครในวรรณคดีเป็นหลัก การจัดการเรียนรู้ดังกล่าวนี้ช่วยให้ผู้เรียนได้ทักษะการคิดวิเคราะห์ในการเรียนวรรณคดีมากยิ่งขึ้น นำไปสู่ความเข้าใจวรรณคดีในฐานะบทเรียน และภาพสะท้อนประสบการณ์ชีวิตมนุษย์อย่างเป็นรูปธรรม อันเป็นจุดมุ่งหมายสำคัญในการอ่านวรรณคดี

อีกทั้งประกอบกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา โดยใช้ขั้นตอนการสร้างแผนผังทางปัญญา ทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ มีความคิดริเริ่ม การจินตนาการได้ด้วยตนเองอย่างอิสระ ซึ่งต้องอาศัยความคิดที่หลากหลาย ทำให้สามารถพัฒนาความคิด การคิดรวบยอด การเชื่อมโยงรวบรวบรายละเอียดต่าง ๆ ที่ผู้เรียนได้ศึกษา สะท้อนออกมาเป็นความคิดที่กว้างขวาง หลากหลาย ช่วยให้เกิดความจำ มีการวางแผน การแก้ปัญหา การตัดสินใจต่าง ๆ ออกมาเป็นรูปธรรมได้อย่างดี ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนง่ายต่อการจดจำ ได้แสดงความคิดเห็นออกมาอย่างเต็มศักยภาพ ทำให้เกิดความสนุกสนานท้าทาย เกิดความเข้าใจในเนื้อหาเป็นโครงสร้างภาพรวมเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายและคงทน จะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบแผนผังทางปัญญา ส่งผลให้ผู้สร้างแผนผังทางปัญญาสามารถทำความเข้าใจ จดจำ ลำดับการคิดก่อนและหลังในเรื่องต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้น และส่งผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งโรจน์ ขอบหวาน (2555, หน้า 96) ได้ศึกษาและวิจัยการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบแผนผังทางปัญญากับกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบแผนผังทางปัญญามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุทธกรณ์ ก่อศิลป์ (2555) ที่ศึกษาและวิจัยการพัฒนาความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ โดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญา พบว่า นักเรียนมีคะแนนความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ โดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญา ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไป

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา ผู้วิจัยได้จัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยแบ่งออกเป็น 2 ด้าน ประกอบด้วยด้านการเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และด้านเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า โดยภาพรวมนักเรียนพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา สามารถทำให้ผู้เรียนได้ร่วมปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียนที่หลากหลาย ไม่น่าเบื่อ ได้ใช้ความคิด แสดงออกได้อย่างเต็มที่ เข้าใจเนื้อหาในโครงสร้างภาพรวม โดยครูผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก เช่น คอยแนะนำให้คำปรึกษาเพิ่มเติมแก่นักเรียน ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ นักเรียนได้นำไปปรับปรุงการปฏิบัติกิจกรรมครั้งต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ มีมโนทัศน์ในเรื่องที่เรียนได้อย่างชัดเจน มีความสามารถในการสื่อสาร และทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนอย่างกระตือรือร้นและสนุกสนาน สอดคล้องกับ ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2561, หน้า 11) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 นั้นมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ทักษะการเรียนรู้ การคิด ทักษะชีวิต โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นการเรียนรู้ด้วยตนเองมากกว่าการเรียนที่เน้นเนื้อหาหรือครูผู้สอนเป็นศูนย์กลาง เพื่อที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้นำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ได้ในชีวิตจริง และกระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง และสามารถช่วยพัฒนาความสามารถในการคิดของผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของลัดดา กะแจจะจันทร์ (2557) ที่ศึกษาและวิจัยผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความโดยใช้เทคนิค แผนผังทางปัญญาของโทนี บูซาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้สอนต้องจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยก่อนที่จะใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญต่อการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวรรณคดีไทยที่ศึกษา เพื่อให้การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพสูงสุด

1.2 การจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา มีลักษณะกิจกรรมที่หลากหลายและมีกระบวนการกลุ่ม จึงจำเป็นต้องใช้เวลามาก ดังนั้น ครูควรคำนึงถึงเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการนำรูปแบบการจัดการเรียนที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ในระดับชั้นอื่น ๆ และในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ต่อไป

2.2 ควรมีการนำรูปแบบการจัดการเรียนที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ในการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยในเรื่องอื่น ๆ หรือวรรณคดีไทยในลักษณะอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง (References)

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.

กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

เฉลิมชัย พันธุ์เลิศ. (2540). การพัฒนาโปรแกรมการเรียนการสอนภาษาไทยโดยใช้ วรรณกรรมเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชวิน พงษ์ผจญ. (2562). การออกแบบหน่วยการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน: แนวคิด แนวทางปฏิบัติและประเด็นที่ควรพิจารณา. วารสารมนุษยศาสตร์วิชาการ, 26(2), 95-125 สืบค้นจาก <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/abc/article/view/179443>

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2561). 80 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. นนทบุรี: พี บาลานซ์ดีไซด์แอนปริ้นตัง.

พิรุณไพบร์ย์ สำโรงทอง. (2554). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์กับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ภูษิมา ภิญโญสินวัฒน์. (2563). จัดการเรียนการสอนอย่างไรในสถานการณ์โควิด-19: จากบทเรียนต่างประเทศสู่การจัดการเรียนรู้ของไทย. สืบค้นเมื่อ 14 กรกฎาคม 2565, จาก <https://tdri.or.th/2020/05/examples-of-teaching-and-learning-in-covid-19-pandemic/>

ยุทธกรณ์ ก่อศิลป์. (2555). การพัฒนาความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ โดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญา รายวิชา ส 32103 สังคมศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/16 โรงเรียนร้อยเอ็ดวิทยาลัย. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

รุ่งโรจน์ ขอบหวาน. (2555). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบแผนผังทางปัญญากับกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- ลักษณ์ กะแจจันทร์. (2557). ผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความโดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาของโทนี บูซาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
- วัชรินทร์ อินทรพรม. (2559). การใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญา (Mind Map) เพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการจัดการองค์การท้องถิ่นของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
- วีรศักดิ์ พุ่มเพชร. (2559). การเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับรัฐศาสตร์โดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญา (Mind Map) ของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
- สถาบันทดสอบการศึกษาแห่งชาติ. (2564). รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2564. พิษณุโลก: โรงเรียนบ้านน้ำริน.
- สิริภัทร ชลศรานนท์. (2558). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สามมิติร่วมกับการเรียนการสอนภาษาไทยโดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการเขียนเชิงบรรยาย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนันทา อาจสัตรู. (2559). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าแบบบูรณาการตามแนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสวนบุญโญภิรักษ์ ลำพูน (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่